

Til Socialudvalget

14-03-2013

Denne redegørelse indeholder ikke fortrolige oplysninger, som er undtaget fra aktindsigt.

Sagsnr.
2013-51488

Dokumentnr.
2013-228576

Redegørelse til Socialudvalget om det private opholdssted Møllen

Møllen

Socialforvaltningen har siden 2002 haft samarbejde med et privat opholdssted kaldet Møllen om såkaldte enkeltmandsprojekter for borgere med handicap. Møllen har ikke været godkendt af stedlig kommune, som er Kalundborg Kommune. Københavns Kommune er den eneste, som har borgere boende på Møllen. Københavns Kommunes Socialforvaltningen har således som anbringende myndighed ansvaret for at føre det personrettede tilsyn med borgerne.

Grundlaget for samarbejdet med Møllen er individuelle aftaler. Der har gennem årene været mange udfordringer omkring de aftalemæssige forhold, da Møllen ikke har ønsket at blive godkendt som et privat opholdssted af Kalundborg Kommune, og da Kalundborg Kommune tilsvarende ikke har ønsket at forholde sig til tilbuddet. Derfor har det kun været muligt at indgå individuelle aftaler med tilbuddet.

Socialforvaltningen har ført det personrettede tilsyn med beboerne, men der har ikke været ført et egentligt driftsorienteret tilsyn med tilbuddet, da de formelle rammer omkring godkendelse af tilbuddet som privat opholdssted som nævnt ikke har kunnet gennemføres.

Whistleblower-henvendelse 28. november 2012

Borgerrådgiveren henvendte sig den 28. november 2012 til Socialforvaltningen med en henvendelse fra en borger vedr. forholdene for en af beboerne på Møllen. Henvendelsen var indgivet til kommunens whistleblowerordning.

Henvendelsen indeholdt oplysninger, der pegede på omsorgssvigt eller muligvis vold mod en beboer på tilbuddet.

Socialforvaltningens handlinger siden whistleblower-henvendelsen

Handicapcenter København var allerede i kontakt med familien til den beboer, henvendelsen via Whistleblower-ordningen handlede om, fordi en søster til beboeren havde kontaktet handicapcentret fredag den 23. november 2012. Handicapcentret kontaktede herefter lederen på Møllen.

**Mål- og
Rammekontoret
for Voksne-
Bernstorffsgade 17**

Bernstorffsgade 17, 4
1592 København V

EAN nummer
5798009683052

www.kk.dk

Familien oplyste 26. november, at lederen af Møllen havde forklaret dem, hvad der var sket med beboeren.

Tirsdag den 27. november 2012 besluttede Handicapcenter København på baggrund af de nye oplysninger at iværksætte et akutbesøg på Møllen den 28. november 2012. Møllen viste på mødet via videoptagelser dokumentation for, hvad der var sket. Familien gav på mødet udtryk for, at de var utrygge, når de ikke fik at vide, hvad der skete med beboeren.

Forvaltningen vurderede i slutningen af november 2012, at der var behov for at få et samlet grundigt billede af Møllen, vurderet af en udefrakommende instans, som har ekspertise med tilsyn på sociale tilbud. Derfor bad Socialforvaltningen det eksterne tilsyn, Revas Aps om hurtig hjælp til at gennemgå Møllen.

Revas foretog et forbesøg på Møllen d. 5. december 2012 og gennemgik d. 10. december stedet på et anmeldt tilsyn, hvor der var fokus på de temaer, der normalt indgår i forvaltningens tilsyn med øvrige sociale tilbud. Det drejer sig bl.a. om, hvorvidt beboerne ligger inden for tilbuddets målgruppe, beboernes forhold, som f.eks. trivsel og kontakt mellem brugere og personale, personalets kompetencer, magtanvendelser, medicin håndtering, evt. overgreb mellem brugere, pædagogiske overvejelser, inddragelse på pårørende og fysiske rammer.

Socialforvaltningen fik d. 10. december en foreløbig mundtlig tilbagemelding fra Revas, som var så bekymrende, at Socialforvaltningen indkaldte Møllens ledelse til et møde d. 12. december. På Mødet oplyste Socialforvaltningen Møllens ledelse om, at man ville opsigte samtlige aftaler vedr. de fem beboere på Møllen og at Socialforvaltningen ville indsætte sin egen pædagogiske ledelse på stedet fra d. 14. december 2012 for at sikre beboernes forhold. Der blev sendt et skriftligt papir til Møllen herom d. 13. december 2012.

Socialforvaltningen modtog d. 17. december 2012 de endelige tilsynsrapporter fra Revas. Det eksterne tilsyns tilbagemeldinger viste ulovlige magtanvendelser i form af aflåsning af døre i nogle af boligerne, låse på et særligt indrettet sengearrangement samt videoovervågning i mindst en af boligerne samt kritik af de fysiske rammer, behandlingsgrundlaget og den pædagogiske tilgang samt kritik af medarbejdernes faglige forudsætninger og udvikling, herunder manglende kendskab til reglerne om magtanvendelse og medicin håndtering.

Rapporterne bekræftede derfor forvaltningens bekymringer omkring Møllen, og der blev indkaldt til et nyt møde med Møllens ledelse d. 18. december. På mødet fik Møllens ledelse udleveret kopi af tilsynsrapporterne og forvaltningens opsigelse af aftalerne blev endnu engang fremsat overfor Møllens ledelse. Møllens ledelse gav på mødet

udtryk for, at de ønskede aftalepapiret omformuleret til at være en række påbud fra forvaltningens side. Herefter fremsendte forvaltningen d. 21. december et nyt papir indeholdende de konkrete påbud til Møllens ledelse.

Socialforvaltningen fandt i samarbejde med de pårørende et nyt botilbud til den beboer, som Whistleblower-henvendelsen omhandlede og beboeren fraflyttede Møllen umiddelbart før jul 2012.

På baggrund af en hændelse på Møllen satte Socialforvaltningen d. 16. januar 2013 sit eget pædagogiske personale ind på Møllen.

Socialforvaltningen var sideløbende i dialog med pårørende mhp. at finde nye tilbud til de beboere, der ikke var placeret i eksterne plejefamilier. Revas' tilsyn viste, at forholdene for beboerne i plejefamilierne var gode, hvorfor Socialforvaltningen indledte forhandlinger med de to familier om direkte aftaler mellem Socialforvaltningen og familierne.

Socialforvaltningen har nu skaffet alternative botilbud til de beboere, der skulle flytte, men værgen for en af beboerne, ønsker ikke beboeren flyttet og har påklaget Socialforvaltningens afgørelse om flytning til Det sociale nævn.

De øvrige beboere forventes flyttet pr. 1. maj 2013. Socialforvaltningen har fortsat eget personale på stedet til at sikre beboernes forhold.

Forløbet omkring opholdsstedet fra 2007 til november 2012

Socialforvaltningen har undervejs i det alt for lange forløb forsøgt at finde en løsning, så tilbuddet kunne blive godkendt af den stedlige kommune og blive oprettet på Tilbudsportalen. Desværre har Socialforvaltningen ikke undervejs fulgt godt nok op på de enkelte beboere (via det personrettede tilsyn), særligt når det gælder magtanvendelser. Stedet har haft fysiske indretninger, som ikke er lovlige og som skulle have været indberettet som magtanvendelser. Det har Socialforvaltningen desværre ikke reageret ihærdigt nok på. Forløbet beskrives i det følgende.

2007

Socialforvaltningen var i forsommeren 2007 blevet opmærksom på, at Møllen ikke fremgik af "Tilbudsportalen", og at der ikke var en generel godkendelse af opholdsstedet fra Kalundborg Kommune. På daværende tidspunkt havde der været kontakt med lederen af tilbuddet, som ønskede, at Københavns Kommune skulle varetage myndighedsopgaven omkring godkendelse og tilsyn med stedet. Denne forpligtelse var forvaltningen på daværende tidspunkt ikke indstillet på overtage fra den stedlige kommune, Kalundborg.

2008

I 2008 var en hændelse, hvor en tidligere medarbejder på tilbuddet kontaktede Kalundborg Kommune om bekymrende forhold på Møllen. Det drejede sig om manglende overholdelse af magtanvendelser, videoovervågning samt ophold i aflåste pauserum og aflåste soverum om natten. Kalundborg Kommune oversendte sagen til Københavns Kommune, da de to borgere, der på daværende tidspunkt boede på tilbuddet, hørte under Københavns Kommune.

Der var på baggrund af de beskrevne forhold dels et møde med den tidligere medarbejder, der havde indberettet de bekymrende forhold, og dels et møde med Møllen. På mødet med Møllen blev det kraftigt indskærpet, at lovgivningen skulle overholdes, og at der ikke måtte anvendes aflåsning af døre for at sikre, at beboerne ikke kunne komme ud eller bruges videoovervågning, men at opsynet med beboerne skulle sikres gennem den pædagogiske metode. Det blev samtidig præciseret, at der var tale om et ufravigeligt krav og en forudsætning for at samarbejdet kunne fortsætte.

Det blev ligeledes aftalt, at lederen af Møllen skulle kontakte Kalundborg Kommune for at sætte en godkendelsesprocedure i gang. Samtidig ville forvaltningen kontakte Kalundborg Kommune og anmode om, at ansøgningen blev behandlet. Forvaltningen tilskrev efterfølgende Kalundborg Kommune om, at forvaltningen fortsat var interesseret i et samarbejde med Møllen, såfremt godkendelse af opholdsstedet og forholdene vedrørende myndighedstilsynet – som påhviler stedlig kommune, som i dette tilfælde er Kalundborg Kommune – blev bragt i orden.

2009

Forvaltningen sendte i 2009 et såkaldt ”rejsehold” ud til blandt andet de private tilbud, hvor forvaltningen havde borgere boende. Rejseholdet skulle vurdere kvaliteten i tilbuddet og i hvilket omfang forvaltningen selv havde mulighed for at etablere et lignede tilbud eller om det bedst kunne varetages af andre kommuner eller opholdsteder.

Det fremgår af rejseholdets samlede evaluering, at man på Møllen ikke indberettede magtanvendelser, da tilbuddet ikke vidste til hvem de skulle sende dem. Det er desværre uklart, hvordan der konkret blev fulgt op på dette i forhold til Møllen.

Rejseholdet gav tillige udtryk for, at deres generelle indtryk af Møllen var, at beboerne tilsyneladende havde det godt, og trivedes, men at det samtidig var deres vurdering, at forvaltningen inden for 6-7 måneder kunne etablere tilbud, der kvalitativt kunne overstige det, Møllen kunne tilbyde, men at pladserne måtte etableres ud over den eksisterende økonomiske ramme. På et efterfølgende styregruppemøde blev det besluttet, at forvaltningen skulle følge op i forhold til Møllens fremtidige godkendelse med Kalundborg Kommune, og at beboerne skulle indgå i en hjemtagelsesplan. Det

skulle samtidig vurderes, om hjemtagningen skulle indtænkes i forhold til budgetønsker til 2010.

Der blev i slutningen af 2009 – i forbindelse med budgetaftalen for 2010 – afsat midler til etablering af 12 pladser til borgere med særligt behov for afskærmning, som blandt andet også omfattede de 5 beboere på Møllen. Hensigten var, at beboerne kunne flyttes til et tilbud under Københavns Kommune, der var tilpasset deres helt særlige behov.

2011

Det blev i foråret 2011 vurderet, at det ikke var hensigtsmæssigt, i forbindelse med etablering af et tilbud til domfældte udviklingshæmmede, at flytte beboerne fra Møllen til et sådant tilbud, men i stedet at finde en anden løsning i forbindelse med nye boliger inden for eksisterende tilbud. Forvaltningen vurderede det mest hensigtsmæssigt at hjemtage beboerne i forbindelse med etableringen af nybyggeriet på Boserupvej i Roskilde, som indrettes til de helt særlige behov, som beboerne har, herunder mindsker deres muligheder for at skade sig selv og personalet. Oprindeligt var det meningen, at nybyggeriet på Boserupvej i Roskilde skulle åbne i 2014, men på grund af anlægsloftet bliver det nu først muligt i 2015.

I juli 2011 var der møde med Møllen omkring det fremtidige samarbejde og planerne for beboerne med særligt fokus på økonomien. På et efterfølgende møde i december 2011 omkring formalisering af samarbejdet, blev udfaldet, at man ville arbejde videre med enten enkeltmandsprojekter eller en driftsoverenskomst.

2012

Socialforvaltningen afholdt d. 17. januar et nyt møde med Møllen, som opfølgning på dialogen fra slutningen af 2011. På det møde blev man enige om, at der ikke skulle være end driftsoverenskomst, men at enkeltmandsprojekterne skulle formaliseres i opdaterede aftaler for hver enkelt beboer.

Henvendelser og klager fra pårørende igennem årene

I perioden 2002 til 2013 har der været i alt 8 borgere på Møllen. I hele perioden frem til whistleblower sagen i december 2012 har der kun været registreret en henvendelse, hvor en pårørende har været utilfreds. Der blev reageret fra forvaltningens side på henvendelsen til borgers og pårørendes tilfredshed.

Først efter opsigelsen af samarbejdet med Møllen ultimo 2012 har der været to klager fra pårørende/ værger med utilfredshed om forvaltningens beslutning, ligesom de to borgere uden værge har tilkendegivet, at de i udgangspunktet er tilfredse med Møllen og ikke ønsker andet tilbud.

Møllen har løbende for alle beboere sendt status om trivsel og udvikling for beboerne.

Der har i perioden været foretaget personrelateret tilsyn (2002, 2005, 2006, 2007, 2008 samt 2011 og 2012), men der har ikke været foretaget et egentligt driftsorienteret tilsyn, da de formelle rammer omkring godkendelse af tilbuddet som privat opholdssted ikke har kunne gennemføres.

Vedr. Socialforvaltningens øvrige enkeltmandsprojekter

Serviceovens bestemmelser om magtanvendelse gælder for personer med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, som får personlig eller praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand efter serviceovens §§ 83-87, behandling efter serviceovens §§ 101- 102 eller aktiverende tilbud efter serviceovens §§ 103-104, og som ikke samtykker i den foranstaltning, der tænkes iværksat. Det skal understreges, at magtanvendelse skal begrænses til det absolut nødvendige og at indgreb aldrig må erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Adgangen til at anvende magt eller andre indgreb er ikke knyttet til en bestemt boform, men kan f.eks. også iværksættes i borgerens almindelige bolig, som ikke er en boform efter serviceoven. Det afgørende er, at borgeren modtager tilbud efter serviceovens bestemmelser, og at borgeren ikke er i stand til at handle fornuftsmæssigt på grund af den psykisk nedsatte funktionsevne. Magtanvendelsesreglerne finder således også anvendelse i enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger, hvor borgeren modtager hjælp efter serviceoven.

Socialforvaltningen har ikke eksplicit stillet krav til enkeltmandsprojekterne om løbende indberetning af magtanvendelser til Socialforvaltningen, men tilbuddene er desuagtet forpligtet til at foretage indberetninger om magtanvendelser i henhold til serviceovens regler herom, selv om forvaltningen ikke udtrykkeligt tilkendegiver over tilbuddene, at serviceovens regler om indberetning af magtanvendelser skal overholdes. Socialforvaltningen følger bl.a. op på, om der har været magtanvendelser ved de personrettede tilsyn. Der er indenfor de sidste to år foretaget personrelateret tilsyn på alle borgere i særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter.

Der er indenfor de to sidste år indberettet i alt 3 magtanvendelser på to af de 30 borgere, for hvem der er etableret særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter grundet deres udadreagerende adfærd. Magtanvendelserne har givet anledning til opfølgning på de konkrete sager gennem det personrelaterede tilsyn og har i et tilfælde medført tilførsel af ekstra økonomi til tilbuddet for at undgå lignende situationer.

Socialforvaltningen har 30 borgere i botilbud, der er etableret som særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter med tilvejebringelse af bolig og støtte med private tilbud efter servicelovens §§ 85 eller 107, og som således ikke er godkendt af opholdskommunen til botilbud. Samarbejdet mellem tilbuddet og forvaltningen reguleres i disse 30 tilfælde gennem en kontrakt med angivelse af pris og ydelse.

Forvaltningen arbejder målrettet for i størst muligt omfang at anvende egne tilbud eller andre kommunale, regionale eller godkendte tilbud. Forvaltningen vil bede samtlige af de tilbud, som tilvejebringer bolig og støtte efter servicelovens § 85 om at søge godkendelse til etablering af § 107 tilbud hos opholdskommunen. Såfremt det ikke kan lade sig gøre, vil forvaltningen afsøge muligheder for alternative tilbud til borgerne. Formålet er fremadrettet at have så få enkeltmandsprojekter/ særforanstaltninger som muligt.

Forvaltningen vil fremadrettet stille større og mere specifikke krav til de private tilbud, når det er nødvendigt at have borgere i særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter i forhold til håndtering af magtanvendelser. Dette kan ske gennem præciseringer i kontrakten og gennem udarbejdelse af konkrete procedurer og retningslinjer for de private tilbud.

Forvaltningen har indgået aftale med tilsynsvirksomheden Revas om, at de inden sommerferien foretager tilsyn på over halvdelen af de borgere, som er i særforanstaltninger/ enkeltmandsprojekter som et supplement til det personrelaterede tilsyn. Samt at Revas indgår som sparringspartner for Handicapcentrets medarbejdere i denne periode, både ved et fælles arrangement og hvis nødvendigt i forhold til konkrete borgere/ tilbud.

Det kommende Socialtilsyn

De kommende 5 socialtilsyn med de sociale tilbud, der forventes iværksat den 1. november 2013 (muligvis først 1. januar 2014), vil efter Regeringens udspil til tilsynsreform og bemærkningerne til udkast til lovforslag både skulle godkende og føre driftsorienteret tilsyn med enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger. Herudover skal den anbringende kommune (handlekommunen) fortsat udføre et personrettet tilsyn med den borger, som kommunen har placeret i tilbuddet.

Det fremgår ligeledes af udkastet til lovforslaget, at tilbuddene, herunder også enkeltmandsprojekter og særforanstaltninger, fremover skal indberette magtanvendelser til både borgerens handlekommune og socialtilsynet samt orientere driftskommunen for det pågældende tilbud. Med den samtidige indberetning til handlekommunen og socialtilsynet sikres det fremover, at både den ansvarlige for det personrettede tilsyn og for socialtilsynet kan reagere i forhold til magtanvendelsen.

